

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce: diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek: ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Petr Jirák, Ph.D.

Práci předložil(a): Kateřina Fišerová

Název práce: Platónova a Aristotelova koncepce státu

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce je porovnat koncepce politického prostoru, jak jej zaznamenali Platón s Aristotelem. Autorka se opírá především o dialog *Ústava* a Aristotelovy *Politiky*, vykládá vybrané pasáže a poté je vzájemně komparuje. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Náročnost práce je značná, neboť autorka práce musí nejen promyslet obtížné a rozsáhlé myšlenkové koncepty Platóna a Aristotela, ale rovněž se zavazuje k jejich komparaci. Takové téma v rozsahu bakalářské práce je nemožné uchopit hlouběji, čtenář je tak spíše veden vybranými pasážemi, ve kterých se snaží autorka sestavit celkový obraz dané problematiky. Práce je rozdělena na dva hlavní celky. V první části se studentka zabývá rozborem vybraných pasáží z Platónova dialogu *Ústava*. V druhé části primárně sledujeme momenty z Aristotelovy *Politiky*. Autorka vhodně vybírá takové úseky textu, aby zůstala v kontaktu s problémy, které nastínila v platónských pasážích. Čtenář tak může skutečně s autorkou porovnávat a promyšlet odlišnost přístupu obou myslitelů. V kapitole 4 dochází k shrnutí tohoto srovnání. Autorka se snaží pečlivě připomenout čtenáři všechny body, kterých se v textu dotkla. To je v pořádku, je ovšem škoda, že se nepokusí o hlubší promyšlení těchto tak odlišných uchopení politického prostoru. K tomu nedochází ani v závěru, který opět spíše shrnuje probírané body. Po obsahové stránce kladně hodnotím hojně citace z primární literatury, čtenář je tak v kontaktu se samotným myslitelem a může sledovat odlišnost jejich rétorického i filosofického pojetí. Tvůrčí přístup lze spatřovat především ve volbě vybraných úseků textu, kterými se autorka věnuje. Vyzdvihl bych zejména kapitoly, které se věnují tématice postavení ženy.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev diplomatky Fišerové je dobrý, práce neobsahuje gramatické či stylistické chyby. Odkazy na literaturu a poznámkový aparát je v pořádku. V druhé kapitole, tj. platónské části, bych uvítal více využití badatelských textů k dané problematice. Autorka pracuje s K. Popperem, kterého lze vnímat jako myslitele, který v interpretaci platónských témat sleduje spíše vlastní cíle. Ani zmiňovaní autoři z politických studií (Cabada, Valeš) nejsou odborníci na toto téma. L. Strauss či Sheppard jsou využíváni velmi zřídka (Sheppard pouze na s. 13). Bylo by tak žádoucí celou tuto kapitolu opřít o další současné odborné texty přímo k *Ústavě* (např. slavnou knihou J. Annas, *An Introduction to Plato's Republic*).

V aristotelské pasáži bych uvítal více práce s aktuálně diskutovaným textem J. Jinka, jeho pohled je zbytečně upozaděn. Práce by rovněž působila vědeckěji, kdyby autorka více pracovala se základními termíny v originále.

Například pro překlad slova „rozum“ mají Platón i Aristotelés několik různých termínů, které cíleně obměňují vzhledem k použití v určitém kontextu. Čtenář se musí domýšlet, s jakým z nich je v dané pasáži zacházeno.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je uspokojivý. Na jedné straně studentka dobře zpracovává nikterak lehká témata z velkých myšlenkových celků a pracujeme s nimi. Ve výkladu je patrný i osobní přístup a zájem o danou problematiku – nejedná se o strojové přepisování výkladů ze sekundární literatury (např. kap. 2.1.1 Postavení žen a dětí v obci u Platóna a k tomu zrcadlově 3.1.1 stejné téma u Aristotela). Vyzdvihl bych, že si studentka uvědomuje, že je třeba nejdříve vysvětlit základ metafyzických Platónových nauk (pojetí duše, ideje) a až na tento základ navázat další úvahy o ideální obci. Na úrovni BP to není malý výkon a je třeba jej ocenit. Tento rys práce hodnotím kladně.

Na straně druhé její práce naráží na několik obtíží, zejména metodologického rázu. Problém představuje už nárok na samotnou komparaci, jedná se o příliš obsáhlé téma, které dalece přesahuje možnosti nejen autorky, ale i formátu bakalářské práce. Považoval bych za vhodnější přístup sledovat detailněji buď platonská témata nebo naopak vybrané pasáže z *Politik* od Aristotela. Druhý problém spatřuji v nikterak neodůvodněné volbě porovnávat *Ústavu* a *Politiky*, když Platónův dialog *Zákony* je aristotelenskému pojetí blíže. Autorka tak porovnává naprosto odlišné roviny. Je pravda, že autorka sama zmiňuje, že se nebude zabývat dialogem *Zákony*. Chybí zde však vysvětlení tohoto kroku. Co je tedy cílem tohoto extrémního srovnání?

V závěrečné připomínce bych zmínil, že v platonské části (kap. 2) spatřuji problém v tom, že autorka nepředstaví jasné metodologické východisko, podle kterého ve výběru pasáží (a poté výkladu) postupuje. Její výklad neustále přeskakuje z různých knih *Ústavu* do jiných. Opět bych s tím neměl problém, pokud by čtenáři vysvětlila, dle jakého přístupu se řídí.

I přes kritické výtky je práce funkčním celkem a studentka sobě daný cíl – v rámci možností – splnila.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Ve své práci oddělujete obě koncepce následovně: „Platónova koncepce státu se zakládá na dokonalé jednotě, ale na teoretickém podkladu. Je pro něj důležitá stejnorodost, jednotvárnost, a tudíž jedinec ustupuje celku [....]. Aristotelés, jde ve své obci naopak cestou reálné praxe a možnosti uskutečnění koncepce.“ (s. 32) Mohla byste více prohloubit toto porovnání? Uveďte konkrétní příklad.

2) Otázka po roli a působení ženy v politických konstruktech obou autorů hraje ve Vaší práci významné místo. Vysvětlete šířeji, proč mají nakonec v rámci Platónova konstruktů ženy strážců přístup k výchově, tj. i múzickému či dokonce dialektickému umění, stejný jako muži. Jaký je toho důvod této „rovnosti“? A proč tuto rovnost nenacházíme u Aristotela?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

V hodnocení práce beru v potaz obtížné téma, se kterým se studentka popasovala uspokojivě a uděluji tak známku **velmi dobře**.

Datum: 17.5.2021

Podpis: